

فاطمه محمدزاده

دانشجوی دکتری علوم سیاسی

(آفاق)

زنان همیشه نقش آفرین‌اند!

نقش آفرینی گاه با حضور خود میسر می‌شود، گاه با اثر خود در دیگران! قهرمانان تاریخ، دانشمندان، بزرگان، شهدا و افراد اثرگذار مادران بزرگی داشته‌اند که با تربیت درست توانسته‌اند اثر خوبی را به جهان تقدیم کنند. زنان در کنار رشد و تکامل خود، خانواده و جامعه را نیز رشد می‌دهند و حضور پررنگ آنان در فضای اجتماعی به عنوان عنصر اثرگذار و نه نمادین، زمینه‌ساز تحولاتی عظیم در جامعه است. تحولاتی که گرچه از دیرباز آغاز شده، هنوز خلأهای زیادی دارد تا رسیدن به شرایط مطلوب فاصله زیادی دارد. این در حالی است که انتظار می‌رود در سال‌های پیش رو آهنگ سریع‌تری به خود بگیرد. حضور اجتماعی زنان و نقش آفرینی آنان در عرصه‌های مختلف اجتماعی همواره یکی از چالش‌برانگیزترین مسائل در جوامع و فرهنگ‌های مختلف بوده است. در کشور ما نیز گاهی این حضور دستخوش برخوردهای همراه با افراط و تفریط و غالب شدن نگاه‌های غرب‌زده شده و مشکلاتی را نیز ایجاد کرده است. با این حال، زنان با اتکا به توانمندی‌های خود، تاریخ پرفرازونشیبی را پشت سر گذاشته و امروز در جامعه اسلامی در کنار مردان به عنوان عنصری اثرگذار حضوری فعال دارند.

زنان همواره یکی از عناصر نقش آفرین در تحولات تاریخی و عرصه‌های اجتماعی در اسلام و ایران بوده‌اند. یکی از این نقش آفرینی‌ها در حوزه مناسک دینی و اعتقادی است که شاید بتوان جاودانگی نهضت عاشورا را نتیجه آن دانست. اگر قیام امام حسین^(ع) به تعبیر بسیاری از علما و بزرگان، پایداری و ماندگاری اسلام را تضمین کرده، سهم چشمگیری از آن مرهون فداکاری زنانی است که با حضور و نقش آفرینی خود به جاودانگی آن کمک کردند. می‌توان گفت زنان در واقعه کربلا ثابت کردند تکلیف اجتماعی، خاص مردان نیست، بلکه آنان نیز می‌توانند به جریان‌های اجتماعی ورود کنند و در حمایت از دین و اقامه حق در صحنه حضور یابند. به عبارتی، می‌توان قیام عاشورا را محصول مشترک ایشان و فداکاری زنان و مردانی دانست که برای همه مسلمانان جهان الگو و اسوه هستند زیرا مردانی که در قیام امام حسین^(ع) حماسه آفریدند، هریک حاصل تربیت زنان شجاع، بالیمان و فداکاری بودند که چنین فرزندی به اسلام تقدیم کردند. در دوران مبارزات انقلاب اسلامی با حکومت پهلوی و هم‌چنین پس از آن در دوران دفاع مقدس نیز زنان و مادران زیادی با الگوگیری از زنان عاشورایی، همواره با تشویق همسر و فرزندان خود، آنان را روانه میدان جهاد می‌کردند. خود نیز گاهی در پشت جبهه‌ها به پشتیبانی و تدارکات مشغول بودند. گاهی هم پای در میدان جنگ نهاده و با دشمن جنگیده‌اند. یکی دیگر از حضورهای تاریخی و نقش آفرینی زنان، واقعه زنان نوقان است که با تشییع پیکر امام رضا^(ع) گوی سبقت همت را از مردان ربودند و خود را جاودانه کردند. با شهادت امام رضا^(ع) زنان نوقان با بخشیدن مهریه‌های خود به شوهرانشان، با تهیه شاخه‌های گل، برای عرض ارادت به امام رئوف راهی تشییع پیکر شدند و با غریب‌نوازی‌شان، برای همیشه در تاریخ ماندگار شدند. آنان نخستین کسانی بودند که مویه‌کنان در کنار پیکر آن امام حاضر شدند و هرسال نیز در سالگرد شهادت ایشان، اشک‌ریزان در محفل میت‌نش به عزاداری می‌پردازند. از دوران مشروطه تا جنبش تنباکو، از انقلاب اسلامی ایران تا دوران دفاع مقدس و اکنون نیز در جبهه مقاومت، شاهد حضور پررنگ زنان هستیم. زنان جامعه اسلامی ایران همواره الگویی برای سایر زنان مسلمان جهان بوده‌اند و در این برهه حساس نیز که دشمنان آنان را دستاویزی برای کینه‌ورزی و عداوت خود قرار داده‌اند، همانند گذشته دشمن را خلع سلاح کرده‌اند. زنان در کنار تعالی و رشد خود، به واسطه نقش مادری و همسری، نقش مهمی در مدیریت خانواده، جامعه، انسان‌سازی و تعیین سرنوشت کشور دارند. بنابراین، توجه به مسائل زنان کشور و رشد و ارتقای آنان بی‌تردید به رشد جامعه اسلامی منجر خواهد شد. از همین رو، نیازمند نگاه ویژه‌تری به حوزه زنان در کشور هستیم تا بتوانیم به اعتلا و پیشرفت بیشتری برسیم.

شهربانو

آشنایی
۴ مهر ۱۴۰۱
۲۹ صفر ۱۴۴۴ شماره ۲۹۹

(۲)

ملیحه غیور

مدیر مشارکت‌های پائوان حفظ ارزش‌های دفاع مقدس استان خراسان

(پرتو)

پروانه‌وار مراقبت خواهیم کرد

تربیتی است که در دل آن‌ فرزندی در این مرز و بوم تربیت می‌شوند که دختران و مادران تمام سرزمین را ناموس خود می‌دانند و در این راه خونشان را نثار می‌کنند.

در همه وصایای شهدا تأسی به حضرت زهرا^(س) و حضرت زینب^(س) و حفظ حجاب و عفاف مطرح می‌شود. این روزها در رسانه‌ها و فضای مجازی می‌بینیم که در جنگ اوکراین دختران این سرزمین با فروش عکس‌های برهنه خود به جبهه مقاومتشان کمک می‌کنند و به این شیوه تحقیرآمیز افتخار می‌کنند و ما الگوهایی در این سرزمین داریم که برای پایین آوردن جنازه یک دختر برهنه خرمشهری سه کماندوی ارتشی به شهادت می‌رسند تا جنازه دختر برهنه را از بالای دکل به پایین آورند.

ادبیات، برنامه‌های تربیتی و آموزشی را از تندی و تهدید به سمت روشنگری و تربیت صحیح خانواده سوق دهیم تا دختران و پسرانی به جامعه تحویل داده شوند که به تعبیر فرمایش رهبر معظم انقلاب، حجاب و وقار و متانتشان باعث سنگین شدن کفه آبرو و احترام آن‌ها باشد.

بی‌حجابی از انحراف بینش صحیح شکل می‌گیرد. حرکت در مسیر دوگانگی و ایجاد دو جبهه مختلف بین افراد کم‌حجاب و چادری به بینشی رسیده‌ایم که این روزها دختران چادری را از دیگران جدا و واژه‌های «ما» و «آن‌ها» را بر زبان‌ها جاری می‌کند. این در حالی است که به فرمایش شهید سلیمانی، همه دختران این سرزمین دختران ما هستند. جامعه تا کفر را نشانسد به حق دست نخواهد یافت. شیوه قیام حضرت ابراهیم آموزشی صحیح در این حوزه است. ابتدا آنچه منکر بود معرفی کرد: ستاره، ماه و خورشید نمی‌توانند خدا باشند. سپس بت‌ها را شکست و گفت خدایان شما نمی‌توانند از خودشان دفاع کنند. الان مادر این مرحله هستیم. باید بت مانند سلبریتی‌ها پوشیدن و شبیه بتمن‌ها و تلوها ظاهر شدن را بشکنیم. شکستن این بت‌ها جز با شناخت صحیح شاکله پوشالی آن‌ها امکان‌پذیر نیست. تربیت صحیح در خانه و الگوپذیری مناسب در مدرسه و جامعه، زنان مردآفرینی را تحویل اجتماع می‌دهد که زیبایی خود را در تعهد و تخصص و زیبایی اندیشه می‌دانند.

گذری بر تاریخ فیلم‌های سینمایی و تمرکز بر پوشش باز یگران زن و مرد در کشورهای غربی و اروپایی این موضوع را مشخص می‌کند که حیا و عفت به عنوان یک موضوع بلامنازع در سراسر جهان مطرح بوده است تا اینکه در سال ۱۸۹۷ یعنی حدود ۱۲۵ سال پیش دانشوران صهیونیست بعد از تسلط بر جوامع مسیحی پروتکل‌هایی را با هدف تفرقه‌افکنی و استیلا بر مردمان جهان نقشه راهی را ترسیم کردند. در اولین پروتکل این گونه می‌آید که هدف وسیله را توجیه می‌کند و برای رسیدن به هدف، از هر وسیله‌ای استفاده کنیم خوب است. در جای دیگر از پروتکل بیان می‌شود عفت و ناموس را به وسیله قهرمانان، آموزگاران و در کل آموزش و پرورش از مغزا بیرون آورید که این چیزها در اجتماع مفهومی ندارد.

از طرفی اندیشمند فرانسوی فرانتس فانون می‌گوید: هر چادری که دور انداخته شود افق جدیدی را که برای استعمار ممنوع است و برای او می‌گشاید و پس از دیدن هر چهره بی‌حجابی، امیدهای حمله‌ور شدن استعمار ده‌برابر می‌شود.

پس نتیجه می‌شود اینکه موضوع حجاب و عفاف علاوه بر موضوعات اجتماعی و الهی یک موضوع امنیتی و سیاسی است. برای حفظ موضوعات اجتماعی، امنیتی، سیاسی و... محیط خانه، مدرسه و جامعه باید کنترل شود.

شاید به جرئت بتوان گفت مهمترین عامل حجاب و عفت رفتار پدر با دختر و مادر با پسر خانواده است. به عبارتی، سبک زندگی و تربیتی درون خانه باید اصلاح شود. در خانواده‌ای که پدر در آن جایگاه واقعی و اصلی خود را حفظ کند و در عین اقتدار ارتباطی عاطفی با دختر خود داشته باشد، درک متقابلی از حیا و حجاب رشد می‌کند. وقتی درون خانواده شأن مادر حفظ می‌شود و مادر به پسرش عشق می‌ورزد، درک متقابلی از عفت و ناموس در درون ایشان نهادینه می‌شود و البته رسیدن به هر دو موضوع وابسته به ارتباط محترمانه و منطقی بین پدر و مادر خواهد بود. این مدل سبک